

Акцизний податок у запитаннях і відповідях

На запитання, які надходили в ході проведення сеансу телефонного зв'язку «гаряча лінія» від суб'єктів господарювання міста з актуальних питань та нововведень в акцизному податку надавав відповіді завідувач сектору контролю за обігом та оподаткуванням підакцизних товарів Чернігівської ОДП ГУ ДФС у Чернігівській області Микола

Руденюк.

Пропонуємо вашій увазі відповіді на запитання, які надійшли від платників податків у ході проведення заходу.

Питання 1: Чи може бути складено один документ (акцизна накладна/розрахунок коригування акцизної накладної) при реалізації пального за декількома кодами УКТ ЗЕД?

Відповідь: Абзацом другим п. 9 розд. I Порядку заповнення акцизної накладної, розрахунку коригування акцизної накладної, заявки на поповнення (коригування) залишку пального, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2016 № 218, встановлено, що в одному документі (акцизна накладна, розрахунок коригування акцизної накладної) може бути зазначено операцію виключно за одним кодом УКТ ЗЕД.

Питання 2: У яких випадках платник акцизного податку може не подавати декларацію акцизного податку?

Відповідь: Відповідно до пп. 16.1.3 ст. 16 Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – Кодекс) встановлено, що платники податків зобов'язані подавати до контролюючих органів у порядку, встановленому податковим та митним законодавством, декларації, звітність та інші документи, пов'язані з обчисленням і сплатою податків та зборів.

При цьому платник податків зобов'язаний за кожний встановлений Кодексом звітний період, в якому виникають об'єкти оподаткування, або у разі наявності показників, які підлягають декларуванню, відповідно до вимог Кодексу подавати податкові декларації щодо кожного окремого податку, платником якого він є (п. 49.2 ст. 49 Кодексу).

Також платники, визначені п.п. 212.1.15 ст. 212 Кодексу, а також платники, які мають діючі (у тому числі призупинені) ліцензії на право здійснення діяльності з підакцизною продукцією, яка підлягає ліцензуванню згідно із законодавством, зобов'язані за кожний встановлений Кодексом звітний період подавати податкові декларації незалежно від того, чи провадили такі платники господарську діяльність у звітному періоді (п. 49.21 ст. 49 Кодексу).

Отже, якщо платник не є особою, яка реалізує пальне або здійснює діяльність, яка не ліцензується, тобто, у нього відсутні діючі (в т.ч.

призупинені) ліцензії на право здійснення діяльності з підакцизною продукцією та у звітному періоді у такого платника не виникли об'єкти оподаткування, або не з'явилися показники, що підлягають декларуванню, то платник у такому звітному періоді не зобов'язаний подавати декларацію з акцизного податку.

Питання 3: Хто є платником акцизного податку з роздрібною торгівлі підакцизних товарів – суб'єкт господарювання чи філія, якщо продаж таких товарів здійснюється через філію?

Відповідь: Підпунктом 212.1.11 п. 212.1 ст. 212 Кодексу визначено, що платником акцизного податку є особа - суб'єкт господарювання роздрібною торгівлі, яка здійснює реалізацію підакцизних товарів.

При цьому особи - суб'єкти господарювання роздрібною торгівлі, які здійснюють реалізацію підакцизних товарів, підлягають обов'язковій реєстрації як платники податку контролюючими органами за місцезнаходженням пункту продажу товарів не пізніше граничного терміну подання декларації акцизного податку за місяць, в якому здійснюється господарська діяльність (п.п. 212.3.1 прим. 1 п. 212.3 ст. 212 Кодексу).

Відповідно до п. 1 ч. 2 ст. 55 Господарського кодексу України від 16 січня 2003 року № 436-IV зі змінами та доповненнями (далі – ГКУ) суб'єктами господарювання є господарські організації - юридичні особи, створені відповідно до Цивільного кодексу України, державні, комунальні та інші підприємства, створені відповідно до ГКУ, а також інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані в установленому законом порядку.

Суб'єкти господарювання, зазначені у п. 1 ч. 2 ст. 55 ГКУ, мають право відкривати свої філії, представництва, інші відокремлені підрозділи без створення юридичної особи (п. 6 ст. 55 ГКУ).

При цьому суб'єкт господарювання підлягає державній реєстрації як юридична особа чи фізична особа - підприємець у порядку, визначеному законом.

Відкриття суб'єктом господарювання філій (відділень), представництв без створення юридичної особи не потребує їх державної реєстрації (ст. 58 ГКУ).

Згідно з ч. 1 ст. 95 Цивільного кодексу України від 16 січня 2003 року № 435-IV зі змінами та доповненнями (далі – ЦКУ) філією є відокремлений підрозділ юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює всі або частину її функцій.

Також слід зазначити, що відповідно до ч. 3 та ч. 5 ст. 95 ЦКУ філії не є юридичними особами. Вони наділяються майном юридичної особи, що їх створила, і діють на підставі затвердженого нею положення.

Таким чином, платником акцизного податку з роздрібною торгівлі підакцизних товарів є суб'єкт господарювання, зокрема юридична особа. Філія такої юридичної особи не може бути зареєстрована як платник акцизного податку з роздрібною торгівлі підакцизних товарів.

Питання 4: Як оподатковуються виноматеріали, вироблені на давальницьких умовах, якщо замовник отримує ці виноматеріали для подальшої реалізації іншим особам, у т.ч. підприємствам вторинного виробництва?

Відповідь: Згідно з пп. 212.1.1 п.212.1 ст. 212 Кодексу платником акцизного податку, зокрема, є особа, яка виробляє підакцизні товари (продукцію) на митній території України, у тому числі з давальницької сировини.

Відповідно п. 212.2 ст.212 Кодексу замовники, за дорученням яких виробляються підакцизні товари (продукція) з давальницької сировини, сплачують податок виробнику.

Згідно з п.216.5 ст.216 Кодексу при передачі підакцизних товарів (продукції), вироблених з давальницької сировини, датою виникнення податкових зобов'язань є дата їх відвантаження виробником замовнику або за його дорученням іншій особі.

Суми податку з підакцизних товарів (продукції), вироблених з давальницької сировини, визначаються виробником (переробником), виходячи з об'єктів оподаткування, бази оподаткування та ставок цього податку, що діють на дату відвантаження готової продукції її замовнику або за його дорученням іншій особі (п.217.2 ст.217 Кодексу).

Власник готової продукції, виробленої з давальницької сировини, сплачує податок виробнику (переробнику) не пізніше дати відвантаження готової продукції такому власнику або за його дорученням іншій особі (п. 222.1.4 ст.222 Кодексу).

При цьому, відповідно до пп.222.1.5 п.222.1 ст.222 Кодексу), умовою відвантаження виробником готової продукції, виробленої з давальницької сировини, його замовнику або за його дорученням іншій особі є документальне підтвердження банківської установи про перерахування відповідної суми податку на поточний рахунок виробника.

Разом з цим, п.225.9 ст. 225 Кодексу передбачено, що виноматеріали, реалізовані підприємствам вторинного виноробства, які використовують ці виноматеріали для виробництва готової продукції, акцизним податком не оподатковуються. В інших випадках реалізація виноматеріалів оподатковується за ставками податку на виноробну продукцію, встановленими пп.215.3.1 п. 215.3 ст. 215 Кодексу.

Розміри ставок податку та перелік товарів, з яких справляється акцизний податок, встановлені ст. 215 Кодексу.

Таким чином, відповідно до норм Кодексу, платником акцизного податку є особа, яка виробляє підакцизні товари (продукцію), у тому числі з давальницької сировини. При цьому, замовники, за дорученням яких виробляються підакцизні товари (продукція) з давальницької сировини, при отриманні від виробника готової продукції, зобов'язані перерахувати на поточний рахунок виробника, відповідну суму акцизного податку, яка потім сплачується виробником до бюджету.

Виноматеріали, що реалізовані підприємствам вторинного виноробства, які використовують ці виноматеріали для виробництва готової продукції, акцизним податком не оподатковуються. В інших випадках реалізація виноматеріалів оподатковується за ставками податку на виноробну продукцію, встановленими Кодексом.

Чернігівська ОДП

На користь держави судами вирішено справ на суму понад 24 мільйони гривень

Як повідомила начальник юридичного відділу Чернігівської ОДПІ ГУ ДФС у Чернігівській області Катерина Смуригіна, з початку року подано 43 позови про стягнення податкового боргу на суму 31417,6 тис.грн, у тому числі 5 позовів про отримання дозволів на погашення боргу за рахунок майна боржника на суму 1096,4 тис.гривень.

Із загальної суми поданих позовів 34 - вирішено на користь інспекції на загальну суму 24 458,8 тис.гривень, у тому числі 4 позови - про отримання дозволів на погашення боргу за рахунок майна боржника на суму 946,8 тис.гривень. Інші перебувають на розгляді.

Крім того, з початку року фахівцями юридичного відділу Чернігівської ОДПІ подано до суду 3 заяви про порушення провадження у справі про банкрутство на загальну суму 9986,7 тис.грн, з яких по двом заявам визнано вимоги інспекції на суму 8648,7 тис.грн, одна заява призначена судом до розгляду.

Слід нагадати, що з метою уникнення та накопичення боргу, можливості виходу із скрутного фінансового становища та збільшення обсягів виробництва, статтею 100 Податкового кодексу України передбачено розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків.

Підставою для розстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків є надання ним достатніх доказів існування обставин, що свідчать про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу, а для відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу - надання платником доказів, що свідчать про наявність дії обставин непереборної сили, що призвели до загрози виникнення або накопичення податкового боргу такого платника податків. Крім того, необхідне економічне обґрунтування, яке свідчить про можливість погашення грошових зобов'язань та податкового боргу та/або збільшення податкових надходжень до відповідного бюджету внаслідок застосування режиму розстрочення (відстрочення), протягом якого відбудуться зміни політики управління виробництвом чи збутом такого платника податків.

Для розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платник податків звертається до контролюючого органу з письмовою заявою, в якій зазначаються суми податків, зборів, інших платежів, сплату яких просить розстрочити (відстрочити) та термін розстрочення (відстрочення). До заяви додається економічне обґрунтування, яке складається з: аналізу фінансового стану; графіку погашення; розрахунків прогнозних доходів платника, що гарантують виконання графіка погашення тощо.

Чернігівська ОДПІ

